MANIFEST ZMIANY OCHRONY ZDROWIA

System istnieje dla pacjenta. Nigdy odwrotnie.

Prawo zapisane nie jest jeszcze prawem zrealizowanym. Upominamy się o system, w którym dobro człowieka wyznacza cel, a instytucje odpowiadają za jego osiąganie. Każdą zasadę przekładamy na konkretne działania, wskazaną odpowiedzialność i sprawdzalne rezultaty.

01 **Dobro i godność człowieka są celem.** Procedury, organizacja i pieniądze mają służyć pacjentom. Ograniczenia muszą być jawne i sprawiedliwe. Chronimy staranne, uzasadnione decyzje podejmowane zgodnie z wiedzą i prawami pacjenta, także poza standardowym schematem.

02 **Pacjent ma prawo współdecydować i otrzymać prowadzenie.** Odrzucamy narzucanie decyzji i pozostawianie chorego samego z wyborem. Lekarz wnosi wiedzę i rekomendację, pacjent swoje wartości i cele. Zapewniamy drugą opinię i wsparcie osoby zaufanej. Zgoda nie przenosi odpowiedzialności zawodowej na pacjenta.

03 **Terapia zaczyna się od spotkania.** Komunikacja jest kompetencją kliniczną: uczymy jej, oceniamy ją i zapewniamy na nią czas. Świadoma zgoda wymaga zrozumienia, którego nie zastąpi podpis. Rozmowa jest częścią leczenia, nie przerwą w leczeniu.

04 **Rzetelna wiedza poprzedza decyzję.** Tworzymy publiczny Krajowy System Wiedzy Medycznej, dostępny i aktualizowany. Pokazujemy możliwości, dowody i niepewność, oddzielając je od finansowania i lokalnej dostępności. Oferta jednego szpitala nie wyznacza granic informacji. Zapewniamy warunki stałego rozwoju kompetencji.

05 **Nikt nie zostaje sam między etapami opieki.** Pacjent otrzymuje zrozumiały plan, kontakt i wsparcie dostosowane do potrzeb. Instytucje odpowiadają za przekazanie informacji i ciągłość leczenia. Chory i jego bliscy nie mogą być jedynymi organizatorami opieki.

06 **Bliscy są partnerami, nie zastępczym personelem.** Wspieramy ich obecność, odpoczynek i przygotowanie do opieki. Ich udział jest dobrowolny, zgodny z wolą pacjenta i z poszanowaniem głosu dziecka. Osobom samotnym zapewniamy równoważną pomoc.

07 **Odpowiedzialność zapobiega szkodzie, naprawia i uczy.** Najpierw pomagamy poszkodowanemu. Wyjaśniamy zdarzenia, zapewniamy drogę rekompensaty i sprawdzamy skuteczność zmian. Chronimy uczciwe zgłaszanie problemów, nie ukrywanie błędów ani naruszanie bezpieczeństwa.

08 **Wartość opieki mierzymy zmianą w życiu człowieka.** Wyniki zdrowotne, doświadczenia pacjentów, bezpieczeństwo, dostęp i koszty całej ścieżki oceniamy łącznie, lecz bez sprowadzania ich do jednej liczby. Uwzględniamy złożoność potrzeb. Empatia wymaga czasu, prywatności i bezpiecznej pracy zespołu.

09 **System uczy się od tych, którzy lepiej służą pacjentom.** Sprawdzone rozwiązania dostosowujemy, testujemy i upowszechniamy, gdy przynoszą korzyść. Publikujemy również niepowodzenia. Certyfikaty i procedury są narzędziami doskonalenia, nie celem.

Za słowami mają iść czyny. Mierzymy realizację zobowiązań, wyjaśniamy braki i wymagamy naprawy. Dobry wynik średni nie usprawiedliwia krzywdy konkretnego człowieka.

Autor opracowania: Piotr Szlązak · Pełne rozwinięcie i rekomendacje wdrożeniowe: piotrszlazak.pl/manifest